

ΕΚΒΥ

Ένας κρίκος στη σχέση του ανθρώπου με τη φύση

ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΟΤΟΠΩΝ - ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ

Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ
 Μία μικρή χώρα,
 *ένας τεράστιος βιολογικός πλούτος*04
ΕΚΒΥ: Η ΙΔΡΥΣΗ.....06
ΕΚΒΥ: Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ08
ΕΚΒΥ: Η ΔΡΑΣΗ10
 *ΕΚΒΥ και Γνώση*12
 *ΕΚΒΥ και Διατήρηση & Διαχείριση*14
 *ΕΚΒΥ και Ευαισθητοποίηση, Εκπαίδευση & Κατάρτιση*18
ΕΚΒΥ: ΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ20
ΕΚΒΥ: ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ22
ΕΚΒΥ: ΤΑ ΕΡΓΑ.....24
ΕΚΒΥ: ΟΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ32

Η δημιουργία του ΕΚΒΥ υπήρξε αποτέλεσμα της ωρίμανσης μιας ιδέας, την οποία γέννησε η εργασία στο πεδίο, στο εργαστήριο, στις αίθουσες διδασκαλίας, στα γραφεία των υπουργείων, των περιβαλλοντικών οργανώσεων, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των δημοσιογράφων.

Η λειτουργία του οργανισμού ακολούθησε το δίδαγμα της συλλογικής προσπάθειας και τη θεμελιώδη αρχή του Άγγελου και της Νίκης Γουλανδρή: σκληρή εργασία και απόλυτη αφοσίωση στη διατήρηση της φυσικής κληρονομιάς και του πολιτισμού μας. Η πείρα που αποκτήθηκε μέσα από τις επιτυχίες και τα λάθη του, του επιτρέπουν τη φιλοδοξία της μεγαλύτερης και ευρύτερης προσφοράς στους πολίτες της Ελλάδας, της Ευρώπης και των άλλων χωρών της Μεσογείου.

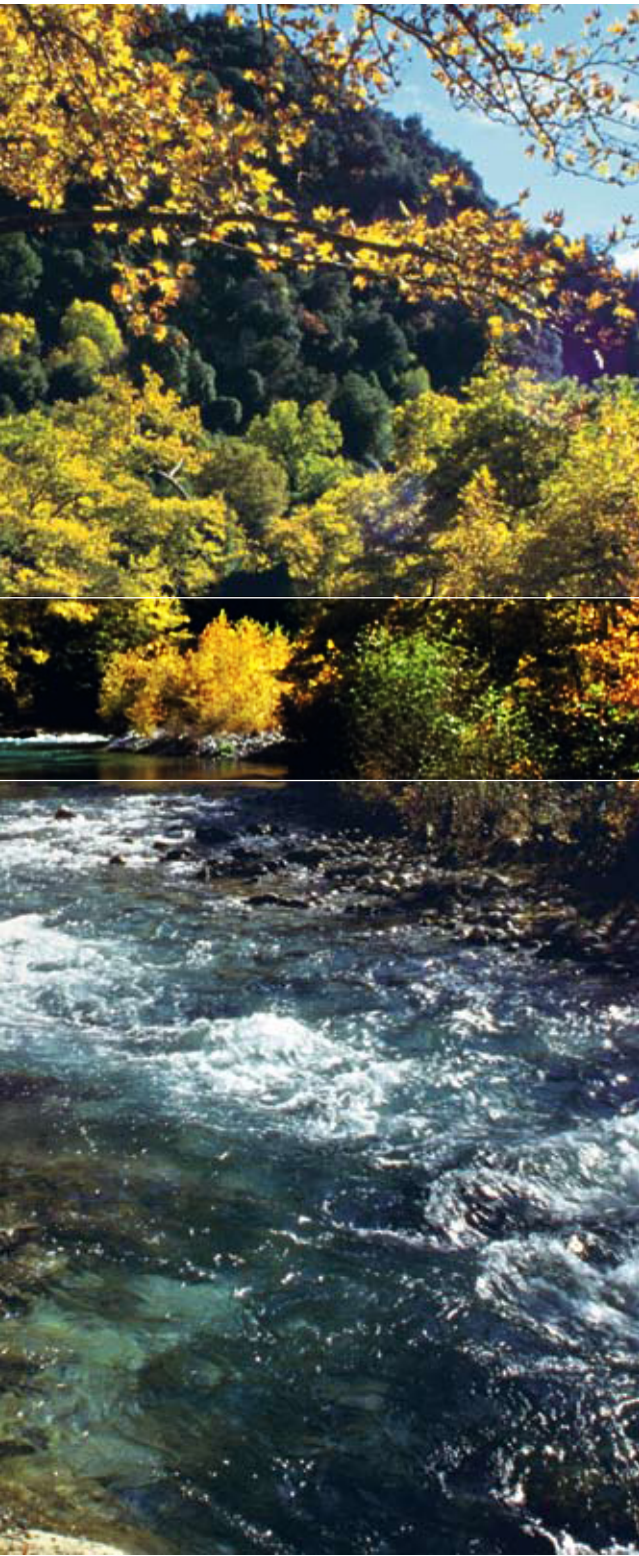
Π.Α. Γεράκης

*Ομότιμος Καθηγητής Οικολογίας ΑΠΘ
Πρόεδρος Εκτελεστικού Συμβουλίου ΕΚΒΥ*

Όπως κάθε ζωντανός οργανισμός που αναπτύσσεται, έτσι και το ΕΚΒΥ έφτασε στην ωρίμανσή του αποκτώντας αυτοπεποίθηση, γνώση και πείρα, δίχως να πάψει να ανησυχεί και να αναζητά πάντοτε το καλύτερο. Σήμερα, πιστό στις αρχές του, προσπαθεί να προσαρμόζεται στις νέες προκλήσεις και τις συνεχώς μεταβαλλόμενες κοινωνικές συνθήκες, ευελπιστώντας ότι και στο μέλλον θα εξακολουθεί να παρέχει τις υπηρεσίες του με την ίδια συνέπεια, ακρίβεια και ποιότητα, προκειμένου να συμβάλει στη διατήρηση και αειφορική διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος.

Σπύρος Ντάφης

*Ομότιμος Καθηγητής Δασολογίας ΑΠΘ
Μέλος Εκτελεστικού Συμβουλίου ΕΚΒΥ*

Το 1991 το Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας, ύστερα από πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του ΥΠΕΧΩΔΕ, αποφάσισε να δημιουργήσει στην Ελλάδα ένα ίδρυμα για τη διατήρηση και αειφορική διαχείριση των ανανεώσιμων φυσικών πόρων. Το Μουσείο δικαιούται να αισθάνεται υπερήφανο για την ίδρυση του Ελληνικού Κέντρου Βιοτόπων-Υγροτόπων. Μέσα από ένα δίκτυο εκλεκτών συνεργατών, το ΕΚΒΥ επιδεικνύει υποδειγματική οργάνωση, υψηλή ευθύνη και λαμπρά αποτελέσματα. Τοίμω να πω ότι αποτελεί φωτεινό παράδειγμα στην ελληνική πραγματικότητα.

Θεωρώ χρέος να εξάρω τον τρόπο λειτουργίας, τον ρυθμό ανάπτυξης και την επιστημονική εγκυρότητα που χαρακτηρίζουν το ΕΚΒΥ στους πολλαπλούς τομείς της δραστηριότητάς του, επιστημονικής, διαχειριστικής, συμβουλευτικής. Το ίδιο εκφράζει, εξάλλου, η εμπιστοσύνη που αναπτύχθηκε σε όλες τις διοικητικές βαθμίδες των Υπουργείων με τα οποία συνεργάσθηκε, αλλά και η εκτίμηση του έργου του από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εύχομαι το έργο του να συνεχίζεται με επιτυχία προς τη διάσωση της ελληνικής φύσης.

Νίκη Γουλανδρή

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

*Μια μικρή χώρα,
ένας τεράστιος βιολογικός πλούτος*

Στα όρια τριών Ηπείρων, η Ελλάδα διακρίνεται για τον βιολογικό της πλούτο, ο οποίος είναι από τους μεγαλύτερους της Ευρώπης και της Μεσογείου.

Η ελληνική χλωρίδα, από τις πλουσιότερες της Ευρώπης, περιλαμβάνει περισσότερα από 6.000 είδη φυτών, πολλά από τα οποία είναι ενδημικά, σπάνια ή απειλούμενα.

Την ελληνική πανίδα συνθέτουν 30.000–50.000 είδη ζώων (ευρωπαϊκά, ασιατικά και αφρικανικά), με υψηλό, ανάμεσά τους, το ποσοστό των ενδημικών.

Συγκριτικά με το μέγεθός της, η χώρα φιλοξενεί μια μεγάλη ποικιλότητα οικοσυστημάτων, από το ημιερημικό της νοτιο-ανατολικής Κρήτης μέχρι των ψυχρόβιων δασών της σημύδας, της δασικής πεύκης και της ερυθρελάτης, στη Ροδόπη. Χαρακτηριστικό των οικοσυστημάτων της είναι ότι, παρά τις έντονες ανθρώπινες επιδράσεις, διατηρούν σε μεγάλο βαθμό τη φυσικότητά τους, τα στοιχεία δηλαδή της αρχέγονης σύνθεσής τους.

Σε λίγες Μεσογειακές και ευρωπαϊκές χώρες έχει διατηρηθεί μία τόσο μεγάλη βιοποικιλότητα και τόσο κοντά στις φυσικές συνθήκες.

Η ελληνική φύση υπήρξε η τροφός και ο κύριος παιδαγωγός του Έλληνα. Τον έθρεψε, τον προστάτευσε, του δίδαξε συμπεριφορές, προώθησε τις φιλοσοφικές του αναζητήσεις. Αποτέλεσε το σκηνικό του ελληνικού πολιτισμού. Έθεσε τις προϋποθέσεις για τη διαμόρφωση και διατήρηση μιας τεράστιας βιοποικιλότητας.

Σήμερα, τα σχεδόν αναλλοίωτα στους αιώνες στοιχεία της ελληνικής φύσης, όσα διασώζονται, εξακολουθούν να προσδιορίζουν το μέλλον της χώρας. Η διατήρησή τους και η αναγκαιότητα στροφής προς την αειφόρο ανάπτυξη γίνεται πρωταρχικός σκοπός.

ΕΚΒΥ: Η ΙΔΡΥΣΗ

Σημαντικό σταθμό στην ιστορία για τη διατήρηση της ελληνικής φύσης αποτέλεσε η Διεθνής Συνάντηση Εργασίας για τους Ελληνικούς Υγροτόπους που πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη τον Απρίλιο του 1989, σηματοδοτώντας την ολοκλήρωση ενός διετούς έργου επιστημονικών μελετών που εκπονήθηκαν από το Εργαστήριο Οικολογίας και Προστασίας Περιβάλλοντος του Τμήματος Γεωπονίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου, το Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση και την Παγκόσμια Ένωση για τη Διατήρηση της Φύσης.

Οι προτάσεις της συνάντησης εκείνης παρουσιάστηκαν το 1989-1990 σε εκατοντάδες εκπροσώπους ιδρυμάτων, υπουργείων, περιβαλλοντικών οργανώσεων και παραγωγικών τάξεων σε τέσσερις ελληνικές πόλεις. Πολλές από τις προτάσεις αυτές επηρέασαν τις ενέργειες του κράτους. Η πρώτη που προωθήθηκε από το Υπουργείο Περιβάλλοντος αφορούσε στη δημιουργία του Ελληνικού Κέντρου Βιοτόπων-Υγροτόπων (ΕΚΒΥ), η ίδρυση του οποίου ανατέθηκε στο Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας.

Έτσι, το ΕΚΒΥ, ως παράρτημα του Μουσείου, ιδρύθηκε το 1991, με έδρα τη Θέρμη και με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του ελληνικού Υπουργείου Περιβάλλοντος και του Παγκόσμιου Ταμείου για τη Φύση.

Σκοπός ήταν η δημιουργία ενός οργανισμού για την προώθηση της αειφορικής διαχείρισης των ανανεώσιμων φυσικών πόρων στην Ελλάδα και σε άλλες περιοχές της Μεσογειακής λεκάνης και της Ευρωπαϊκής ηπείρου.

Οι ειδικοί σκοποί του ΕΚΒΥ αφορούν:

- Ενίσχυση του επιστημονικού υπόβαθρου για τους ανανεώσιμους φυσικούς πόρους.
- Παρακολούθηση της γένεσης και της πορείας ανθρωπίνων χειρισμών στους τομείς της γεωργίας, της δασοπονίας, της αλιείας, της ενέργειας, της βιομηχανίας, των μεταφορών, της κατοικίας, της αναψυχής και του τουρισμού, που ενδέχεται να βλάψουν τα πολύτιμα για τον άνθρωπο και τη φύση οικοσυστήματα, καθώς και την ανάληψη δράσεων, ώστε οι χειρισμοί αυτοί να μεταβάλλονται προς την κατεύθυνση της αειφορίας.
- Παροχή επιστημονικής πληροφόρησης.
- Ευαισθητοποίηση του κοινού για τις φυσικές, τις οικονομικές και τις πολιτιστικές αξίες των υγροτοπικών και χερσαίων οικοσυστημάτων.

- Προώθηση της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης στην αειφορική ανάπτυξη και διαχείριση των ανανεώσιμων φυσικών πόρων.
- Παροχή τεκμηριωμένων απόψεων και επιχειρημάτων προς τις αρμόδιες αρχές για τη θέσπιση και εφαρμογή μέτρων πολιτικής και νόμων που θα οδηγούν στην αειφορική ανάπτυξη, καθώς και υπηρεσιών σχετικών με τη συνετή διαχείριση των υδατικών, εδαφικών και γενετικών πόρων.

Το ΕΚΒΥ έκανε τα πρώτα του βήματα υπό την καθοδήγηση του καθηγητή Π.Α. Γεράκη, Προέδρου του Εκτελεστικού Συμβουλίου και πρώτου Διευθυντή του Κέντρου και του καθηγητή Σπ. Ντάφη, Επιστημονικού Συμβούλου και Προέδρου της Επιστημονικής Επιτροπής. Σημαντική ήταν, επίσης, η συμβολή των Luc Hoffmann και Θύμιου Παραγιάννη. Σύντομα, το ΕΚΒΥ στελεχώθηκε με το απαραίτητο προσωπικό, απέκτησε εξοπλισμό και στεγάστηκε στον δικό του χώρο, εντός του Αγροκτήματος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Οι εγκαταστάσεις του, εμβαδού 1.200 τ.μ., περιλαμβάνουν βιβλιοθήκη με αναγνωστήριο, αίθουσα διαλέξεων και εκδηλώσεων, χώρο συσκέψεων, γραφεία εργασίας και διοίκησης, εκθεσιακό χώρο, χώρους εργασίας φοιτητών κ.λπ.

Από τα πρώτα έτη της λειτουργίας του, το έργο του ΕΚΒΥ κέρδισε την εκτίμηση και υποστήριξη της Ελληνικής Πολιτείας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της ελληνικής και διεθνούς επιστημονικής κοινότητας, των περιβαλλοντικών οργανώσεων στην Ελλάδα και τον κόσμο.

Σήμερα, πιστό στις αρχές και τις αξίες του, με εξειδικευμένο και έμπειρο προσωπικό, σύγχρονο εξοπλισμό, πλούσια αρχεία, καινοτομεί σε θέματα απογραφής, χαρτογράφησης, διαχείρισης, αποκατάστασης και παρακολούθησης των ανανεώσιμων φυσικών πόρων. Παράγει γνώση, παρέχει πληροφόρηση, ευαισθητοποιεί το κοινό στην ανάγκη αειφορικής χρήσης, προωθεί την εκπαίδευση και την κατάρτιση, μελετά τις εξελίξεις, υποβάλλει εμπειριστατωμένες προτάσεις. Μετέχει σε ευρωπαϊκούς οργανισμούς ή δίκτυα και σε πρωτοβουλίες επιστημονικής διεθνούς συνεργασίας για τη διατήρηση της φύσης. Υποστηρίζει σταθερά πολιτικές συμβατές με την αρχή της αειφορίας.

ΕΚΒΥ: Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Το ΕΚΒΥ, από την πρώτη στιγμή της ίδρυσής του, ανέλαβε να παρέμβει με δράσεις για τη διατήρηση του ελληνικού φυσικού πλούτου, εστιάζοντας στην άμβλυση των περιορισμών στους οποίους προσκρούει σχεδόν κάθε ανάλογη προσπάθεια. Περιορισμοί όπως η μη αρκούντως, συνήθως, ισχυρή πολιτική βούληση, οι ελλειπείς πληροφορίες, η ανεπαρκής σε μερικά θέματα τεχνογνωσία, η αποσπασματική ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στις αναπτυξιακές πολιτικές και το χαμηλό ακόμη επίπεδο περιβαλλοντικής συνείδησης των πολιτών.

Προς την κατεύθυνση αυτή, το ΕΚΒΥ, μέσα από τον πλούτο των καθιερωμένων μεθόδων, διαδικασιών, προσεγγίσεων και καινοτομιών, επιλέγει να αναπτύξει την εφαρμοσμένη έρευνα, την πληροφόρηση, την εκπαίδευση, την εισήγηση μέτρων πολιτικής, τη διαχείριση στην πράξη και τον συντονισμό δράσεων.

ΕΚΒΥ: Η ΔΡΑΣΗ

Οι εργασίες του ΕΚΒΥ σχεδιάζονται με επίκεντρο τα οικοσυστήματα· τα γνωρίσματά τους –το έδαφος, το νερό, τα φυτά, τα ζώα– αλλά και τη σχέση τους με τον άνθρωπο.

Για την αειφόρο **διαχείριση** ενός οικοσυστήματος, την εσαεί δηλαδή εξασφάλιση των πολλαπλών ωφελειών που παρέχει, ποσοτικά και ποιοτικά, απαιτείται η **διατήρηση** της καλής κατάστασής του.

Ο σχεδιασμός δράσεων διατήρησης και αειφορικής διαχείρισης των οικοσυστημάτων στηρίζεται στην **επιστημονική γνώση**.

Βασικό εργαλείο για τον σχεδιασμό των όποιων παρεμβάσεων αποτελεί η **ενημέρωση** των ενδιαφερόμενων και η διαβούλευση μαζί τους, ώστε να εμπλουτίζεται ο σχεδιασμός και να επιτυγχάνεται συναίνεση.

Με την **παρακολούθηση** ελέγχεται η εφαρμογή των μέτρων που λαμβάνονται, η αποτελεσματικότητά τους και η κατάσταση διατήρησης των οικοσυστημάτων.

Σε βάθος χρόνου, η **ευαισθητοποίηση** της κοινωνίας για τις αξίες των οικοσυστημάτων, τις ωφέλειες που παρέχουν και την ανάγκη διατήρησής τους θα ορίζει νέα συστήματα αξιών, προκειμένου για την αρμονική σχέση του ανθρώπου με τη φύση.

ΕΚΒΥ ΚΑΙ ΓΝΩΣΗ

Οι προκλήσεις

Με την Οδηγία για τους Οικοτόπους και την Οδηγία για τα Πουλιά, τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης προχωρούν στην ίδρυση και λειτουργία του Δικτύου Προστατευόμενων Περιοχών ΦΥΣΗ 2000, με σκοπό τη διατήρηση των οικοτόπων και των ειδών αυτοφυών φυτών και άγριων ζώων. Το πρώτο βήμα για την ίδρυση του Δικτύου είναι η αναγνώριση των περιοχών οι οποίες πληρούν τα κριτήρια ένταξης σε αυτό.

Η απογραφή των υγροτόπων, ως βασικό εργαλείο για την προστασία και διαχείρισή τους, αποτελεί μέριμνα των περισσότερων κρατών της υπηλίου και προωθείται τόσο από τη Σύμβαση Ραμσάρ, όσο και από άλλες περιφερειακές πρωτοβουλίες, όπως η Πρωτοβουλία MedWet. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις μεθόδους που ακολουθούνται, ώστε να επιτρέπεται η εύκολη και συνεχής ενημέρωση των αρχείων, καθώς και η χωρική αποτύπωση και παρουσίαση των πληροφοριών.

Σύμφωνα με την Οδηγία για τα Ύδατα, ως το τέλος του 2015, θα πρέπει να επιτευχθεί ο στόχος της καλής κατάστασης όλων των υδάτινων σωμάτων στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πρώτο βήμα εφαρμογής της Οδηγίας αποτελεί η αποτύπωση της οικολογικής ποιότητας των νερών και η διαχρονική παρακολούθησή της.

Η ενίσχυση της γνώσης και η ανάπτυξη τεχνολογικών δυνατοτήτων στους τομείς της αειφόρου ανάπτυξης και της επίδρασης της κλιματικής αλλαγής στα οικοσυστήματα αποτελεί προτεραιότητα του Προγράμματος Έρευνας και Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το ΕΚΒΥ

Συντόνισε το έργο αναγνώρισης των περιοχών του Δικτύου ΦΥΣΗ 2000 στην Ελλάδα και παρείχε την επιστημονική του πείρα στο έργο χαρτογράφησης των τύπων οικοτόπων σε περιοχές του Δικτύου.

Με τη μέθοδο της απογραφής, αναγνώρισε τους υγροτόπους στην Ελλάδα. Ήταν η πρώτη μεγάλη προσπάθεια του ΕΚΒΥ και το πρώτο ολοκληρωμένο έργο απογραφής των ελληνικών υγροτόπων. Την πείρα που αποκτήθηκε την αξιοποίησε για την απογραφή των υγροτόπων σε άλλες περιοχές της Μεσογείου, ενσωματώνοντας στην εργασία του νέες τεχνολογίες και μεθόδους συλλογής, επεξεργασίας και ερμηνείας δεδομένων. Η προσπάθεια συνεχίζεται με τη συμμετοχή του στη δημιουργία ενός διαδικτυακού συστήματος οργάνωσης των πληροφοριών για τους υγροτόπους ολόκληρης της Μεσογείου.

Συνεργάζεται με ευρωπαίους εταίρους για τον καθορισμό ενιαίων μεθόδων και προσεγγίσεων αποτίμησης της οικολογικής ποιότητας των υδάτων και συμβάλλει στη συγκέντρωση και αξιολόγηση της πληροφορίας που απαιτείται για την εφαρμογή της Οδηγίας για τα Ύδατα, σε ό,τι αφορά την ποιότητα των επιφανειακών υδάτων.

Συμμετέχει στην ευρωπαϊκή έρευνα για τη χρήση σύγχρονης τεχνολογίας στην αποτίμηση της κατάστασης της φύσης, την αξιολόγηση των υγροτοπικών λειτουργιών και αξιών και την εκτίμηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στους υγροτόπους.

Διαχειρίζεται δεδομένα για το ελληνικό φυσικό περιβάλλον και παρέχει πληροφόρηση στους φορείς άσκησης πολιτικής.

ΕΚΒΥ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ Ε ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Οι προκλήσεις

Ο ρυθμός απώλειας της βιοποικιλότητας είναι σήμερα ραγδαίος και κυμαίνεται από 50 έως και 1.000 φορές πάνω από το φυσιολογικό. Στο πλαίσιο της Σύμβασης για τη Βιολογική Ποικιλότητα, οι ηγέτες που συμμετείχαν στη Διάσκεψη Κορυφής για την Αειφόρο Ανάπτυξη στο Γιοχάνεσμπουργκ το 2002, δεσμεύτηκαν να μειώσουν σημαντικά την απώλεια αυτή έως το 2010.

Η Οδηγία για τους Οικοτόπους, η Οδηγία για τα Πουλιά και το Δίκτυο ΦΥΣΗ 2000 αποτελούν θεμέλιους λίθους στην περιβαλλοντική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η επίτευξη των στόχων τους αποτελεί πρόκληση για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας.

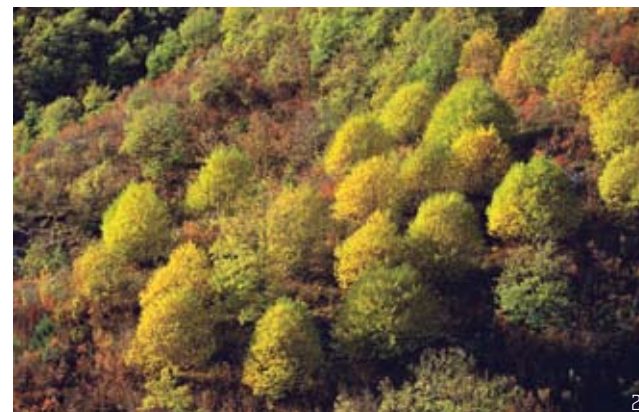
Η διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών είναι μια συνεχής αναζήτηση των αποτελεσματικότερων τρόπων για τη μείωση των κινδύνων που απειλούν τη φύση και την αύξηση των ωφελειών που προσφέρουν στον άνθρωπο. Για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και τη συνετή χρήση των φυσικών πόρων, η διαχείριση θα πρέπει να σχεδιάζεται λαμβάνοντας υπόψη τα ενδιαφέροντα, τις χρήσεις και τις ασκούμενες πιέσεις.

Σύμφωνα με την Οδηγία για τα Ύδατα, η διαχείριση των υδατικών και εδαφικών πόρων σε κάθε λεκάνη απορροής θα πρέπει να αποτρέπει την περαιτέρω υποβάθμιση και να συμβάλλει στην προστασία και βελτίωση της κατάστασης, τόσο των υδάτινων οικοσυστημάτων, όσο και των άμεσα εξαρτώμενων από αυτά χερσαίων οικοσυστημάτων.

Η ποσοτικοποίηση της αλληλεπίδρασης των υδατικών και εδαφικών πόρων μιας λεκάνης απορροής με τις βιοκοινότητες της αποτελεί από τα πρώτα βήματα σε κάθε προσπάθεια αειφορικής διαχείρισής τους. Ουσιαστική βοήθεια μπορούν να προσφέρουν σύγχρονα επιστημονικά εργαλεία, τα οποία είναι ικανά να προσομοιώνουν τα όποια σχέδια διαχείρισης υδάτων, δίνοντας τη δυνατότητα αξιολόγησης των επιδράσεών τους.

Κατά τις τελευταίες δεκαετίες, εκφράζονται έντονες ανησυχίες από την επιστημονική κοινότητα για τις επιπτώσεις της χρήσης των υδατικών, εδαφικών και γενετικών πόρων στη γεωργική παραγωγή, τόσο στο ευρύτερο περιβάλλον, όσο και στους ίδιους τους πόρους.

Η ΔΡΑΣΗ

Το ΕΚΒΥ

Συμβάλλει στη σύνταξη εθνικής στρατηγικής και προγράμματος δράσης για τη βιοποικιλότητα, εργάζεται για τη διατήρηση απειλούμενων ειδών, προτείνοντας μέτρα που εφαρμόζονται ήδη, όπως στις λίμνες Χειμαδίτιδα και Ζάζαρη και συμβάλλει στην αύξηση της βιοποικιλότητας, υλοποιώντας έργα όπως η ανόρθωση των δασών του Αγίου Όρους.

Μετέχει στην ίδρυση προστατευόμενων περιοχών και στηρίζει τη λειτουργία τους, συντάσσει προδιαγραφές και εισηγείται τρόπους διαχείρισης και παρακολούθησής τους.

Συντονίζει τις προσπάθειες για την αποτίμηση της εφαρμογής μέτρων διατήρησης των περιοχών του Δικτύου ΦΥΣΗ 2000 στην Ελλάδα.

Με τη συναίνεση της τοπικής κοινωνίας, υλοποιεί δράσεις αποκατάστασης, ανάδειξης και αειφόρου ανάπτυξης προστατευόμενων περιοχών, όπως το φοινικόδασος του Βάι στην Κρήτη, το παραποτάμιο δάσος του Νέστου, η λιμνοθάλασσα Καλοχωρίου.

Μελετά τις απαιτήσεις των φυσικών οικοσυστημάτων σε νερό και ενημερώνει τους αρμόδιους φορείς. Για τις λίμνες και τους ποταμούς της Μακεδονίας και της Θράκης προτείνει ελάχιστες τιμές στάθμης και παροχής.

Τεκμηριώνει επιστημονικά την ανόρθωση και αποκατάσταση υγροτόπων, όπως οι αποξηραμένες λίμνες Κάρλα και Ασκουρίδα, οι λίμνες Δοϊράνη και Χειμαδίτιδα, οι λιμνοθάλασσες Δράνα και Καλοχωρίου.

Εργάζεται για τη συνετή χρήση του νερού. Επιστρατεύει νέες τεχνολογίες και μεθόδους για να ελαχιστοποιηθούν οι επιπτώσεις από την άσκηση της γεωργίας.

Συγκεντρώνει και οργανώνει υδρολογικές πληροφορίες και χρησιμοποιεί εργαλεία προσομοίωσης και διαχείρισης των υδατικών πόρων. Με τον τρόπο αυτό παρέχεται, για παράδειγμα, η δυνατότητα πρόβλεψης των μεταβολών που επέρχονται σε έναν υγρότοπο από αλλαγές των χρήσεων γης στη λεκάνη απορροής του από μεταβολές στον τρόπο άρδευσης, από την κατασκευή φράγματος στα ανάντη, από την εκτροπή ενός ποταμού ή από τη μείωση των βροχοπτώσεων. Στην περίπτωση του ποταμού Στρυμόνα, αναγνώρισε τη σύνθεση των καλλιιεργειών για να εκτιμήσει τις αρδευτικές ανάγκες και ανέπτυξε το υδρολογικό και υδραυλικό ομοίωμα της λεκάνης απορροής του για να προσομοιώσει τους τρόπους άρδευσης.

Μεταφέρει τεχνογνωσία σε θέματα αειφορικής διαχείρισης υδατικών πόρων στο πλαίσιο έργων διασυνοριακής συνεργασίας. Συνεργάζεται με υπηρεσίες και επιστημονικούς οργανισμούς της Αλβανίας, της πρώην Γιουγκοσλαβίας και της Βουλγαρίας, εκπονεί από κοινού εργασίες και οργανώνει σεμινάρια κατάρτισης.

Συνεργάζεται με τους μηχανισμούς της Σύμβασης Ραμσάρ για διατήρηση των υγροτόπων στη Μεσόγειο και συμβάλλει στην εφαρμογή διεθνών συμβάσεων για τη φύση.

ΕΚΒΥ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ & ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Οι προκλήσεις

Η αλόγιστη χρήση των φυσικών πόρων από τον σύγχρονο άνθρωπο καθιστά επιτακτική την ανάγκη για ενσωμάτωση των αρχών της αειφορίας στην καθημερινή πρακτική. Σήμερα, η φύση ζητά να δράσουμε. Απαιτεί γνώση και συνετή διαχείριση. Έχει ανάγκη από καλά ενημερωμένους και ευαισθητοποιημένους πολίτες. Χρειάζεται γενναίες αποφάσεις για να αναχαιτίσει την υποβάθμισή της. Ζητά την ανάδειξη των τόπων που συνθέτει, των οικοσυστημάτων που δημιουργεί. Για να διατηρήσει τον βιολογικό της πλούτο. Για να στηρίξει τις ανθρώπινες κοινωνίες και οικονομίες.

Στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, οι συμμετοχικές διαδικασίες σε θέματα διαχείρισης περιβάλλοντος αναδεικνύονται σε ουσιαστικό δικαίωμα του πολίτη και υποχρέωση του κράτους. Η Σύμβαση του Άρχους αναγνωρίζει το δικαίωμα του πολίτη στην πληροφόρηση και στη διατύπωση γνώμης για επικείμενα σχέδια, μέτρα και προγράμματα που αφορούν στο περιβάλλον.

Η Οδηγία για τα Ύδατα αφιερώνει ένα από τα άρθρα της στη σπουδαιότητα που έχει η πληροφόρηση του κοινού και οι διαβουλεύσεις. Το Άρθρο 14 θέτει το αναλυτικό πλαίσιο εφαρμογής των συμμετοχικών διαδικασιών και κατευθύνει τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών στην εφαρμογή της Οδηγίας, κυρίως στην εκπόνηση, αναθεώρηση και ενημέρωση των σχεδίων διαχείρισης.

Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση καθιερώνεται σήμερα ως μία από τις σημαντικότερες καινοτομίες στα διεθνή εκπαιδευτικά συστήματα, με δεδομένη πλέον τη γνώση ότι οι μαθητές αποτελούν την ασφαλέστερη επένδυση για την οικοδόμηση μιας κοινωνίας που θα διασφαλίζει και θα χειρίζεται συνετά τους φυσικούς πόρους του Πλανήτη.

Το ΕΚΒΥ

Ενημερώνει το κοινό για τις αξίες των φυσικών οικοσυστημάτων και ενεργοποιεί την κοινωνία για τη διατήρηση και αειφόρο διαχείρισή τους.

Σχεδιάζει και εκπονεί έργα ανάδειξης και αναψυχής σε περιοχές ιδιαίτερου φυσικού ενδιαφέροντος.

Παρέχει ευκαιρίες για την αειφόρο ανάπτυξη προστατευόμενων περιοχών, σχεδιάζοντας, δημιουργώντας, στηρίζοντας υποδομές ενημέρωσης, διάχυσης και διαχείρισης επισκεπτών.

Πρωωθεί τον συμμετοχικό σχεδιασμό για τη διαχείριση προστατευόμενων περιοχών.

Στηρίζει προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, παρέχοντας συμβουλευτική στήριξη, συντάσσοντας κατευθυντήριους άξονες, δημιουργώντας εκπαιδευτικό υλικό, μετέχοντας σε θεματικά δίκτυα, καταρτίζοντας στελέχη.

Καταγράφει ανάγκες, σχεδιάζει και εκπονεί έργα κατάρτισης για στελέχη διαφόρων υπηρεσιών, οι οποίες εμπλέκονται στη διαχείριση φυσικών περιοχών, αλλά και για χρήστες φυσικών πόρων.

Παρέχει πληροφορίες και συμβουλευτική στήριξη στη δημόσια διοίκηση, την τοπική αυτοδιοίκηση και σε κοινωνικούς φορείς.

Εκπαιδεύει φοιτητές σε θέματα αειφορικής διαχείρισης των ανανεώσιμων φυσικών πόρων.

ΕΚΒΥ: ΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Η ίδρυση του ΕΚΒΥ ήταν το αποτέλεσμα μιας ευρείας συνεργασίας δημόσιων αρχών, περιβαλλοντικών οργανώσεων και της επιστημονικής κοινότητας. Έκτοτε, η ιδέα της συνεργασίας διαπερνά όλες τις δράσεις του οργανισμού. Έτσι, το ΕΚΒΥ συνεργάζεται με:

Δημόσιες υπηρεσίες

Είναι σύμβουλος του ΥΠΕΧΩΔΕ και συνεργάζεται με τις υπηρεσίες του σε θέματα διαχείρισης φυσικού περιβάλλοντος και οικολογικής ποιότητας υδάτων.

Υλοποιεί έργα διεθνούς αναπτυξιακής συνεργασίας της Hellenic Aid του Υπουργείου Εξωτερικών.

Συμβάλλει στο έργο του Υπουργείου Παιδείας για την προώθηση της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

Μετέχει σε δράσεις του Υπουργείου Απασχόλησης για την κατάρτιση επιστημόνων σε θέματα φυσικού περιβάλλοντος.

Η επιστημονική του έρευνα εντάσσεται στη συνολική ερευνητική προσπάθεια της χώρας που εποπτεύεται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας.

Συμβάλλει σε δράσεις αειφορικής ανάπτυξης του Υπουργείου Ανάπτυξης και των Περιφερειών.

Αποτελεί συνομιλήτή του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σε θέματα διατήρησης δασών και αειφορικής άσκησης της γεωργίας.

Συμβάλλει σε δράσεις αειφορικής ανάπτυξης Οργανισμών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ερευνητικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα

Συνεργάζεται με ερευνητικά ιδρύματα της Ελλάδας, όπως το ΕΛΚΕΘΕ και το ΕΘΙΑΓΕ.

Συνεργάζεται στενά με ΑΕΙ, όπως το Πανεπιστήμιο Αθηνών (Τμήμα Βιολογίας), το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (Τμήματα Γεωπονίας, Βιολογίας, Δασολογίας, Παιδαγωγικό) και το Πανεπιστήμιο Πατρών (Τμήμα Βιολογίας).

Αναπτύσσει συνεργασίες με Πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα στην Ευρώπη όπως τα: Bucharest University (Ρουμανία), Centre for Environmental Research (Γερμανία), DHI-Danish Hydraulics Institute (Δανία), Danube Delta National Institute for Research & Development (Ρουμανία), Environment Satellite Data Centre (Σουνδία), Finnish Game and Fisheries Research Institute (Φινλανδία), Free University of Amsterdam (Ολλανδία), German Aerospace Centre (Γερμανία), Imperial College at Wye (Μεγάλη Βρετανία), Joint Research Centre-Ispra (Ιταλία), Klaipeda University-Coastal Research and Planning Institute (Λιθουανία), National Museum of Natural History (Γαλλία), Royal Holloway University of London (Μεγάλη Βρετανία), Swedish University of Agricultural Sciences (Σουνδία), University College London (Μεγάλη Βρετανία), University of East Anglia (Μεγάλη Βρετανία), University of Rennes (Γαλλία), University of Salzburg-Department of Geography and Geoinformation (Αυστρία), University of Tartu-Institute of Geography (Εσθονία), University of Utrecht (Ολλανδία).

Ελληνικές και ξένες περιβαλλοντικές οργανώσεις

Το ΕΚΒΥ είναι σταθερός συνομιλητής των περιβαλλοντικών οργανώσεων στην Ελλάδα και συνεργάζεται με οργανισμούς όπως οι Wetlands International, IUCN-World Conservation Union και WWF (International, Greece, Italia, Mediterranean).

Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής-Γραφείο Σύμβασης Ραμσάρ-Κράτη και οργανώσεις που συμμετέχουν σε διακρατικά έργα και πρωτοβουλίες

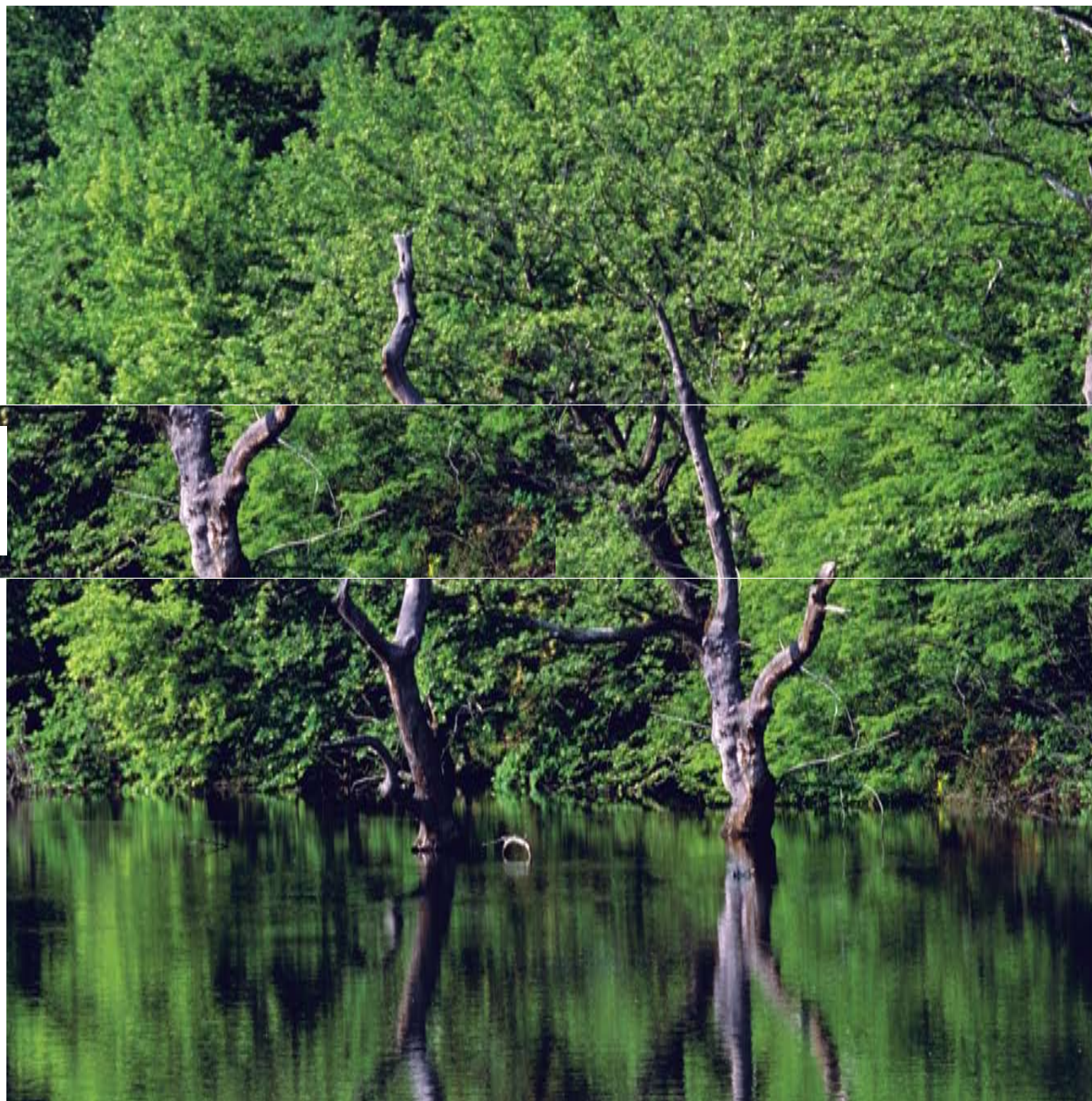
Ως Εθνικό Κέντρο Αναφοράς για τη Φύση, συνεργάζεται με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος και το Θεματικό Κέντρο για τη Βιοποικιλότητα.

Μετέχει στο European Centre for Nature Conservation (ECNC) και το ευρωπαϊκό δίκτυο EUROSITE.

Μετέχει στην Πρωτοβουλία MedWet για τη διατήρηση των Μεσογειακών υγροτόπων υπό την αιγίδα της Σύμβασης Ραμσάρ.

Συνεργάζεται με Μεσογειακά υγροτοπικά κέντρα όπως το Station Biologique de la Tour du Valat (Γαλλία), το SEHUMED-Centre for the Study of Mediterranean Wetlands (Ισπανία), το ICN-Institute for the Conservation of Nature (Πορτογαλία) και το ARPAT-Agenzia regionale per la protezione ambientale della Toscana (Ιταλία).

ΕΚΒΥ: ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

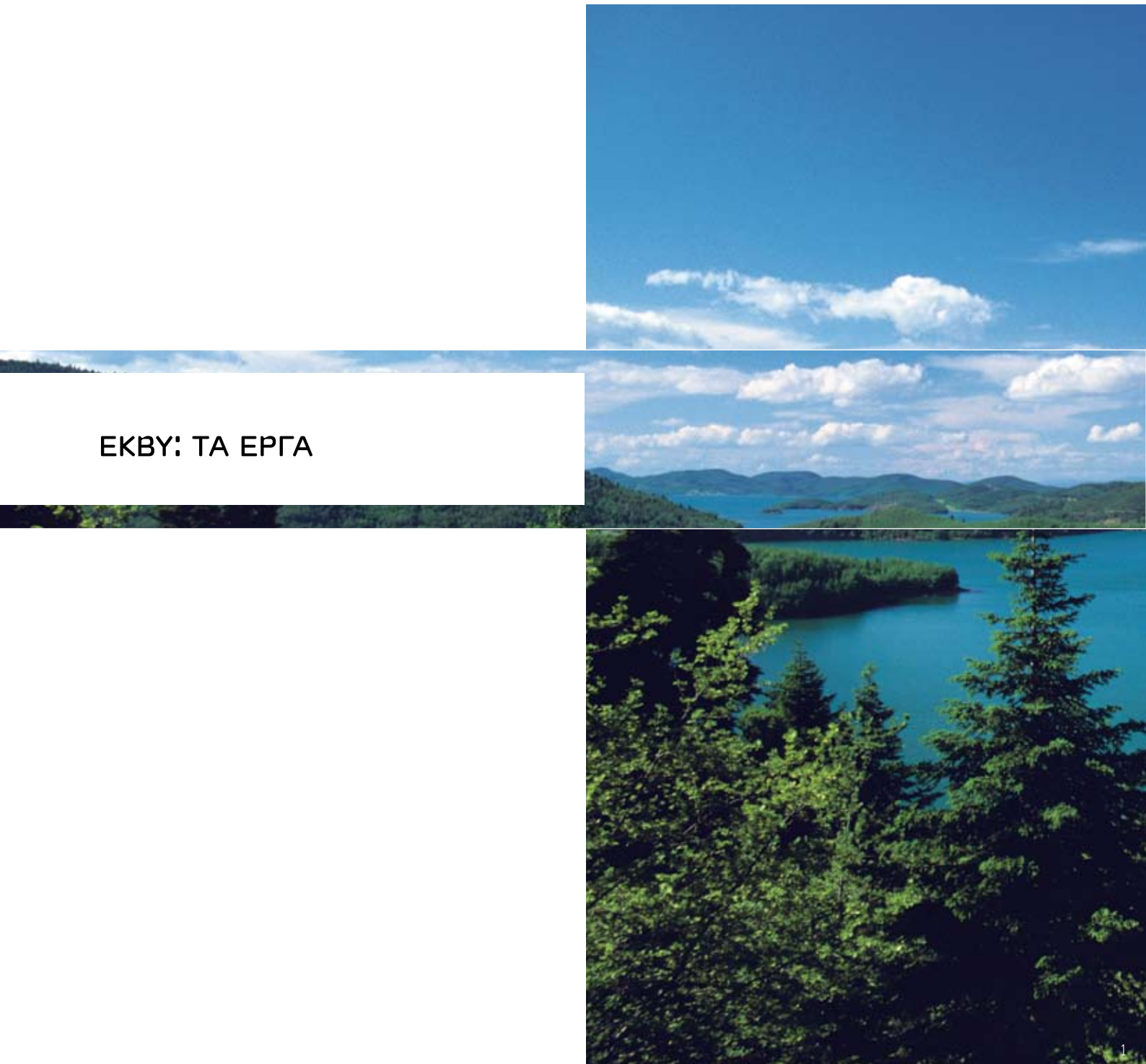

Η εκτίμηση των αλλαγών στα οικοσυστήματα (περιλαμβανομένων των αλλοιώσεων που προέρχονται από τη μη αειφορική άσκηση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων, αλλά και από την παγκόσμια κλιματική αλλαγή) και η τεκμηρίωση πολιτικών και μέτρων για την αποτροπή της υποβάθμισής τους.

Η αναχαίτιση της απώλειας της βιοποικιλότητας.

Η διασφάλιση επαρκούς ποσότητας και κατάλληλης ποιότητας γλυκού νερού για τον άνθρωπο και τα οικοσυστήματα.

Η ευρεία μεταφορά της γνώσης για τις πολύπλοκες λειτουργίες και πολυδιάστατες αξίες –κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές– των φυσικών οικοσυστημάτων, καθώς και για τις αειφορικές πρακτικές που πρέπει να εφαρμόζονται.

ΕΚΒΥ: ΤΑ ΕΡΓΑ

Περισσότερα από 165 μικρά και μεγάλα έργα, πιστοποιούν τη δράση του ΕΚΒΥ για βελτίωση της γνώσης, για προστασία και αειφορική διαχείριση των οικοσυστημάτων, για κατάρτιση, εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση της κοινωνίας στην ανάγκη διάσωσης του φυσικού πλούτου.

Και κάποια ενδεικτικά:

Βελτίωση της γνώσης

Απογραφή υγροτόπων: Απογραφή των ελληνικών υγροτόπων ως φυσικών πόρων, σε συνεργασία με το ΥΠΕΧΩΔΕ. Ενημέρωση και εμπλουτισμός εθνικής βάσης δεδομένων για τους υγροτόπους. Χαρτογράφηση ελληνικών υγροτόπων βάσει της μεθόδου MedWet. Απογραφή των υγροτόπων της Αλβανίας. Προτάσεις εφαρμογής της τηλεπισκόπησης στην απογραφή υγροτόπων και δημιουργία σύγχρονων εργαλείων διαχείρισης της περιβαλλοντικής πληροφορίας.

Τεχνικός συντονισμός του Δικτύου Πληροφόρησης και Επικοινωνίας MedWet για την αειφόρο ανάπτυξη των υδάτινων οικοσυστημάτων (Έργο MedWet-Reseau CODDE).

Καταγραφή, αναγνώριση, εκτίμηση και χαρτογράφηση των τύπων οικοτόπων, της χλωρίδας και της πανίδας στην Ελλάδα (Οδηγία 92/43/ΕΟΚ): Δημιουργία επιστημονικά τεκμηριωμένου καταλόγου περιοχών, που πληρούν τα κριτήρια ένταξης στο Δίκτυο ΦΥΣΗ 2000 (Έργο LIFE Φύση σε συνεργασία με το ΥΠΕΧΩΔΕ και το Υπουργείο Γεωργίας).

Αναγνώριση και περιγραφή των τύπων οικοτόπων σε περιοχές ενδιαφέροντος για τη διατήρηση της φύσης: Επιστημονικός συντονισμός του έργου χαρτογράφησης των τύπων οικοτόπων στην Ελλάδα (Έργο του ΥΠΕΧΩΔΕ).

Συμπληρώσεις των στοιχείων της βάσης δεδομένων των περιοχών του Δικτύου ΦΥΣΗ 2000: Τροποποιήσεις στον Εθνικό Κατάλογο, βάσει υποδείξεων των Σεμιναρίων για τη Μεσογειακή Βιογεωγραφική Περιοχή (Έργο του ΥΠΕΧΩΔΕ).

Σύστημα για την Υδρολογία με Χρήση Δορυφορικών Εικόνων για τη Ρύθμιση Υδρολογικών Ομοιωμάτων (SHYLOC): Ανάπτυξη συστήματος αναγνώρισης και υπολογισμού της έκτασης μιας υδάτινης επιφάνειας από δορυφορικές εικόνες, για την τροφοδότηση υδρολογικού ομοιώματος (Έργο FP5, υπό τον συντονισμό του Joint Research Centre).

ΤΑ ΕΡΓΑ

Αξιολόγηση των ανθρωπογενών επιδράσεων στη βιοποικιλότητα με τη χρήση ευαίσθητων ειδών (BioScore): Αξιολόγηση των πιέσεων στη βιοποικιλότητα από την εφαρμογή πολιτικών και δραστηριοτήτων, με τη χρήση ευαίσθητων ειδών (Έργο FP6, υπό τον συντονισμό του ECNC).

Χωρικοί ενδείκτες για τη διατήρηση της φύσης στην Ευρώπη (SPIN): Ανάπτυξη και αξιολόγηση χωρικού συστήματος ενδεικτών, βασισμένου στη χρήση δορυφορικών δεδομένων, για την παρακολούθηση και τη διαχείριση προστατευόμενων περιοχών (Έργο FP5, υπό τον συντονισμό του Deutsches Zentrum fuer Luft und Raumfahrt).

Ολοκληρωμένη διαχείριση ευρωπαϊκών υγροτόπων (IMEW): Έρευνα αποτύπωσης των αντιλήψεων της τοπικής κοινωνίας για το φυσικό περιβάλλον, σε σχέση με τις οικονομικές δραστηριότητες, την εκπαίδευση, τις διοικητικές δομές διαχείρισης και την άσκηση του τουρισμού (Έργο FP5, υπό τον συντονισμό του University of Durham).

Εργαλεία αξιολόγησης για την υποστήριξη της προστασίας υγροτοπικών οικοσυστημάτων στην Ευρώπη (EVALUWET): Συμβολή στην ανάπτυξη και εφαρμογή συστήματος στήριξης αποφάσεων, το οποίο θα βοηθήσει στην επίτευξη των σκοπών της Οδηγίας για τα Ύδατα (Έργο FP5, υπό τον συντονισμό του Royal Holloway and Bedford New College).

Εκτίμηση των επιπτώσεων της παγκόσμιας κλιματικής αλλαγής στα οικοσυστήματα γλυκού νερού της Ευρώπης (EUROLIMPACS): Διερεύνηση της επίδρασης των κλιματικών μεταβολών στη δομή και λειτουργία των γλυκών υδάτων της Ευρώπης. Δημιουργία ολοκληρωμένου συστήματος υποστήριξης λήψης αποφάσεων για τη διαχείριση των γλυκών υδάτων (Έργο FP6, υπό τον συντονισμό του University College London).

Διατήρηση - Διαχείριση

Προδιαγραφές σχεδίων διαχείρισης: Σύνταξη προδιαγραφών διαχειριστικών σχεδίων για περιοχές του Δικτύου ΦΥΣΗ 2000 (Έργο του ΥΠΕΧΩΔΕ).

Συντονισμένες δράσεις για τη διαχείριση της παράκτιας ζώνης του Στρυμονικού Κόλπου: Έργο επίδειξης για την ολοκληρωμένη διαχείριση παράκτιων περιοχών (Έργο LIFE Περιβάλλον, σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Αλιευτικών Ερευνών).

Διατήρηση και διαχείριση τόπων Κοινοτικού ενδιαφέροντος στην Ελλάδα (Οδηγία 92/43/ΕΟΚ): Εκπόνηση ειδικών διαχειριστικών σχεδίων για επιλεγμένες περιοχές του Δικτύου ΦΥΣΗ 2000, εκστρατείες ενημέρωσης και προδιαγραφές παρακολούθησης (Έργο LIFE Φύση).

Μέτρα διατήρησης για το φοινικόδασος του Βάι, Κρήτη: Ανόρθωση και αποκατάσταση του φοινικόδασους, ρύθμιση των τουριστικών δραστηριοτήτων και προώθηση του αειφόρου τουρισμού, δράσεις ανάδειξης και περιβαλλοντικής ερμηνείας (Έργο LIFE Φύση, σε συνεργασία με την Ιερά Σταυροπηγιακή Μονή Παναγία η Ακρωτηριανή και τη Διεύθυνση Δασών Λασιθίου της Περιφέρειας Κρήτης).

Ανόρθωση των πρεμνοφυών δασών των τύπων οικοτόπων *Quercus frainetto* (9280) και *Quercus ilex* (9340) σε υψηλά δάση: Ανόρθωση 5.000 στρεμμάτων πρεμνοφυών δασών πλατύφυλλης δρυός και αριάς με τη μέθοδο των καλλιεργητικών αναγωγικών υλοτομιών (Έργο LIFE Φύση, με δικαιούχο την Ιερά Κοινότητα Αγίου Όρους).

Αποκατάσταση και ανάδειξη του παραποτάμιου δάσους Νέστου: Αποκατάσταση της φυσικής βλάστησης και ανάδειξη των αξιών του παραποτάμιου δάσους. Δημιουργία περιβαλλοντικών πάρκων, οργάνωση υποδομών ενημέρωσης (Έργο με τη χρηματοδότηση των χωρών Ενιαίου Οικονομικού Χώρου, σε συνεργασία με την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης).

Καθορισμός μεθοδολογίας και σύνταξη προδιαγραφών για την αξιολόγηση περιοχών και τον χαρακτηρισμό τους ως ζωνών ειδικής προστασίας της ορνιθοπανίδας: Σύνταξη προδιαγραφών και πιλοτική εφαρμογή σε 10 περιοχές (Έργο ΕΠΠΕΡ 2000-2006).

Ανταλλαγή τεχνογνωσίας για την προώθηση του κοινού σχεδιασμού διαχείρισης περιοχών ιδιαίτερης οικολογικής σημασίας, στον ορεινό όγκο της Ροδόπης στο πνεύμα της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ: Επιστημονικός συντονισμός δράσεων (Έργο INTERREG της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Δράμας-Καβάλας-Ξάνθης).

Τεχνικός Σύμβουλος για την υποστήριξη της υλοποίησης των έργων που έχουν ενταχθεί στο Μέτρο 8.1 του ΕΠΠΕΡ και των οποίων τελικοί δικαιούχοι είναι οι Φορείς Διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών (Έργο ΕΠΠΕΡ 2000-2006).

Αποκατάσταση υγροτόπων: Σχεδιασμός ιδεοτύπου για την αναδημιουργία της τέως λίμνης Κάρλας. Σχεδιασμός αποκατάστασης της αποξηραμένης λιμνοθάλασσας Δράνας και συμβολή στην αποκατάσταση της λίμνης Μαυρούδας. Αναγνώριση έργων για την αποκατάσταση και διατήρηση της λιμνοθάλασσας Καλοχωρίου. Καθορισμός των απαιτούμενων παρεμβάσεων για την προστασία και ανόρθωση των λειτουργιών των λιμνών Ζάζαρν-Χειμαδίτιδα και προώθηση της εφαρμογής τους, σε συνεργασία με τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Φλώρινας και άλλους οργανισμούς στο πλαίσιο έργου LIFE Φύση. Καθορισμός των απαιτούμενων παρεμβάσεων για την αναδημιουργία του υγροτόπου της τέως λίμνης Ασκουρίδας Νομού Λάρισας. Επιστημονική έκδοση για την αποκατάσταση των Μεσογειακών υγροτόπων.

Επιστημονική υποστήριξη στην εκπόνηση κειμένων εθνικής στρατηγικής και προγραμμάτων δράσης για τους υγροτοπικούς πόρους της Ελλάδας, για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, για την αειφορική διαχείριση και ανάπτυξη των γεωργικών πόρων (ΥΠΕΧΩΔΕ, Υπουργείο Γεωργίας).

Αξιολόγηση των υγροτοπικών λειτουργιών και αξιών της διασυνοριακής λίμνης Δοϊράνης και προτάσεις για παρεμβάσεις αποκατάστασης: Αποτίμηση λειτουργιών και αξιών της λίμνης, σύνταξη προτάσεων διαχείρισης (Έργο HELLENIC AID).

Διασυνοριακή συνεργασία για τα νερά, σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα: Μεταφορά τεχνογνωσίας και εμπειρίας στην πρώην Γιουγκοσλαβία για την εφαρμογή της Κοινοτικής Οδηγίας (Έργο HELLENIC AID).

Διασυνοριακή συνεργασία για τη διαχείριση των επιφανειακών υδάτων στη λεκάνη απορροής του Αώου/ Vjosa ποταμού: Αναγνώριση των πιέσεων, χαρτογράφηση προστατευόμενων περιοχών, οργάνωση Συστήματος Γεωγραφικών Πληροφοριών, πρόταση κατευθύνσεων διαχείρισης, προσδιορισμός και αξιολόγηση του θεσμικού πλαισίου για τους υδατικούς πόρους στην Αλβανία (Έργο HELLENIC AID).

Ελληνο-Τουρκική συνεργασία για την ενίσχυση της προστασίας και της διαχείρισης υγροτοπικών πόρων: Παρακολούθηση βιολογικών παραμέτρων σε επιλεγμένες λίμνες και έκδοση οδηγού παρακολούθησης υδάτων (Έργο HELLENIC AID).

Διαχείριση των υδατικών πόρων για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στα υδάτινα οικοσυστήματα από την άσκηση της γεωργίας στη λεκάνη του Στρυμόνα: Σχεδιασμός υδρολογικού συστήματος προσομοίωσης και συστήματος παρακολούθησης, αξιολόγηση λειτουργιών, καταγραφή γεωργικών πρακτικών, εκτίμηση όγκου, κόστους και τιμών χρήσης νερού, διατύπωση εναλλακτικών προτάσεων διαχείρισης, σύμφωνα με την αγροπεριβαλλοντική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Έργο LIFE Περιβάλλον, σε συνεργασία με τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Σερρών, την Αναπτυξιακή Εταιρία Σερρών και τον Σύνδεσμο για την Προστασία της Λίμνης Κερκίνης).

Ανάπτυξη συστημάτων και εργαλείων διαχείρισης υδατικών πόρων των Υδατικών Διαμερισμάτων Δυτικής Μακεδονίας, Κεντρικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης: Συγκέντρωση της υδρολογικής πληροφορίας σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων και συστήματα γεωγραφικών πληροφοριών. Προσδιορισμός του υδατικού ισοζυγίου σε επίπεδο λεκάνης απορροής. Καταγραφή σημερινών και μελλοντικών αναγκών σε νερό. Αποτύπωση της κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος. Ανάπτυξη και εφαρμογή πρωτοπόρων συστημάτων διαχείρισης των υδατικών πόρων (Έργο Υπουργείου Ανάπτυξης).

Ελληνο-Βουλγαρική συνεργασία για την ενίσχυση της προστασίας και της διαχείρισης των φυσικών πόρων: Χρήση τεχνολογίας αιχμής για την προστασία και διαχείριση των υδατικών πόρων στην υδρολογική λεκάνη του Στρυμόνα. Σχεδιασμός για τη διατήρηση και ανάδειξη της Ροδόπης (Έργο HELLENIC AID).

ΤΑ ΕΡΓΑ

Περιβαλλοντική ενημέρωση Εκπαίδευση - Κατάρτιση

ΑΜΦΙΒΙΟΝ: Δεκαεξασέλιδο διμηνιαίο περιοδικό που εκδίδεται από το 1993 και αποσκοπεί στην ενημέρωση για θέματα διατήρησης των φυσικών πόρων.

Έντυπες και οπτικοακουστικές εκδόσεις: Δημιουργία 60 περίπου φυλλαδίων και 41 αφισών. Έκδοση λευκώματος με τίτλο «Ελληνικοί Υγρότοποι». Δημιουργία CD-ROM για τους ελληνικούς υγροτόπους.

Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού (Η παράκτια ζώνη, οι λίμνες Βόλβη και Κορώνεια, η λίμνη Κερκίνη, οι λίμνες Χειμαδίτιδα και Ζάζαρη, οι προστατευόμενες περιοχές της Κύπρου κ.ά.). Σχεδιασμός και οργάνωση σεμιναρίων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Επιμόρφωση στελεχών. Υποστήριξη Σχολικών Προγραμμάτων. Συμμετοχή σε Θεματικά Δίκτυα (π.χ. ο ποταμός Αλιάκμονας).

Διασυνοριακή συνεργασία και ανταλλαγή τεχνογνωσίας για τη χρήση της εκπαιδευτικής τεχνολογίας στην περιβαλλοντική εκπαίδευση: Έρευνα της υφισταμένης κατάστασης όσον αφορά στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στη διασυνοριακή περιοχή Ελλάδας και πρώην Γιουγκοσλαβίας. Δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού, επιμόρφωση εκπαιδευτικών και διάχυση αποτελεσμάτων (Έργο INTERREG).

Υποδομές ερμηνείας περιβάλλοντος: Δημιουργία και οργάνωση Μουσείου Αλιευτικών Σκαφών και Εργαλείων στα Ν. Μουδανιά. Σχεδιασμός και δημιουργία Κέντρου Υποδοχής Επισκεπτών Παραποτάμιου Δάσους Νέστου. Σχεδιασμός και δημιουργία Μουσείου Λίμνης Δοϊράνης. Σχεδιασμός Οικομουσείου Γρεβενών, Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Βίτσας Ζαγορίου, Μουσείου Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, Μουσείου Θάλασσας Μούδρου, Κέντρου Πληροφόρησης Λιμνών Χειμαδίτιδας & Ζάζαρης, Κέντρου Πληροφόρησης Αβδήρων. Σχεδιασμός και κατασκευή οικοπεριγητικών διαδρομών στον Ενιπέα Ολύμπου και στη Ροδόπη.

Κοινές προσεγγίσεις για τον σχεδιασμό της ανάδειξης οικολογικά ευαίσθητων περιοχών στη Ροδόπη: Εκπόνηση σχεδίου ανάδειξης των προορισμών φυσικού και αισθητικού ενδιαφέροντος της Ροδόπης. Ανταλλαγή τεχνογνωσίας, δράσεις προβολής και δημοσιοποίησης, παραγωγή έντυπου και οπτικοακουστικού υλικού (Έργο INTERREG της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Δράμας-Καβάλας-Ξάνθης).

Ανάπτυξη υποδομών ανάδειξης και ερμηνείας περιβάλλοντος στη λίμνη Δοϊράνη και αύξηση της επιχειρησιακής ικανότητας της τοπικής κοινωνίας: Σχέδιο ανάδειξης των προορισμών φυσικού και αισθητικού ενδιαφέροντος της λίμνης Δοϊράνης, εμπλουτισμός εκθεσιακού περιεχομένου των Μουσείων Λίμνης Δοϊράνης, ενίσχυση της ικανότητας στελεχών για την οργάνωση και λειτουργία ενημερωτικών υποδομών (Έργο HELLENIC AID).

Διάχυση επιστημονικών και τεχνολογικών πληροφοριών για ευαισθητοποίηση σε θέματα φυσικού περιβάλλοντος και υδάτων: Οργάνωση έκθεσης με τίτλο «Νερό. Σταγόνες γνώσης», διοργάνωση ημερίδας με θέμα «Φυσικά οικοσυστήματα και νερό», παραγωγή έντυπων και οπτικοακουστικών εκδόσεων, δράσεις προβολής και δημοσιοποίησης (Έργο ΕΡΜΗΣ-ΑΝΟΙΚΤΕΣ ΘΥΡΕΣ της Γενικής Γραμματείας Έρευνας & Τεχνολογίας).

Ανάπτυξη ανοικτού συστήματος απόκτησης και πιστοποίησης επαγγελματικών προσόντων στον κλάδο της προστασίας περιβάλλοντος: Παραγωγή υλικού κατάρτισης σε θέματα διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών (Έργο EQUAL).

Επαγγελματική εκπαίδευση σε θέματα απογραφής υγροτόπων με τη χρήση νέων τεχνολογιών: Δράσεις κατάρτισης στη Σερβία (Έργο HELLENIC AID).

Ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητας για τη διατήρηση των υγροτοπικών οικοσυστημάτων της Αλβανίας (ALWET): Μεταφορά τεχνογνωσίας σε θέματα απογραφής υγροτόπων. Παραγωγή εκπαιδευτικού πακέτου για την απογραφή υγροτόπων με τη χρήση σύγχρονης τεχνολογίας. Υλοποίηση σεμιναρίων και εκπαίδευση εκπαιδευτών (Έργο LIFE Τρίτης Χώρες με δικαιούχο την ECAT-Τίρανα).

ΕΚΒΥ: ΟΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Επιστημονικά άρθρα, μελέτες, βιβλία, ενημερωτικά έντυπα, φυλλάδια και αφίσες, που ξεπερνούν τα 500 σε αριθμό, κωδικοποιούν τη γνώση και τα αποτελέσματα της εργασίας του ΕΚΒΥ. Αποτελούν μέσο επικοινωνίας του οργανισμού με χιλιάδες αποδέκτες στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

ΕΚΒΥ
14ο χλμ. Θεσσαλονίκης-Μηχανιώνας, Τ.Θ. 60394, 57001 Θέρμη
Τηλ. 2310 473320/473432, Fax 2310 471795, www.ekby.gr

Κείμενα: Ευτυχία Αλεξανδρίδου, Κατερίνα Μπόλη, Μαρία Κατσακιώρη
Επιμέλεια έκδοσης: Μαρία Κατσακιώρη, Κατερίνα Μπόλη
Γραφιστικός σχεδιασμός: Red Creative
Φωτογραφίες εξωφύλλου: Φωτογραφικό Αρχείο ΕΚΒΥ / Έγχρωμον / Γ. Ρουσόπουλος / Σ. Μηλιώνης

Η έκδοση συγχρηματοδοτείται κατά 70% από την Ευρωπαϊκή Ένωση-Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και κατά 30% από το Ελληνικό Δημόσιο, στο πλαίσιο της Δράσης 4.4.5 «ΕΡΜΗΣ», πρόγραμμα «Εβδομάδα Επιστήμης και Τεχνολογίας» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ»- Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 2000-2006.

ISBN: 978-960-7511-30-0

ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΟΤΟΠΩΝ - ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ

ISBN: 978-960-7511-30-0